

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

LỤC KIM THIỀU

**BIỆN PHÁP ĐỔI MỚI HOẠT ĐỘNG THANH TRA THI
CỦA HIỆU TRƯỞNG Ở ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục
Mã số: 60.14.05

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Nguyễn Thị Tính

Thái Nguyên - 2011

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực, được các đồng tác giả cho phép sử dụng và chưa từng được công bố trong bất kì công trình nào khác.

Thái Nguyên, tháng 9 năm 2011
Tác giả

Lục Kim Thiều

LỜI CẢM ƠN

Luận văn này được hoàn thành dưới sự giúp đỡ tận tình và hướng dẫn quý báu của các tập thể và các thầy cô:

- PGS.TS. Nguyễn Thị Tính - Phó Hiệu trưởng trường Đại học Sư phạm, người trực tiếp hướng dẫn tác giả thực hiện luận văn;

- Khoa Tâm lý Giáo dục, Khoa Sau Đại học, các thầy cô giáo trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên, trường Đại học Sư phạm Hà Nội;

- Lãnh đạo và chuyên viên Ban Thanh tra Giáo dục, Trung tâm Khảo thí và Kiểm định chất lượng Giáo dục Đại học Thái Nguyên;

- Lãnh đạo và chuyên viên phòng Thanh tra Khảo thí và Đảm bảo chất lượng các trường đại học thành viên, khoa trực thuộc Đại học Thái Nguyên;

- Tập thể các thầy giáo, cô giáo đang công tác và giảng dạy tại các trường đại học thành viên, khoa trực thuộc Đại học Thái Nguyên đã cho ý kiến đóng góp để tác giả thực hiện luận văn này.

Thái Nguyên, tháng 9 năm 2011
Tác giả

Lục Kim Thiều

MỤC LỤC

Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục	iii
Các chữ viết tắt trong luận văn	vi
Danh mục bảng biểu.....	vii
NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG.....	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	2
4. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	2
5. Giới hạn phạm vi nghiên cứu	2
6. Phương pháp nghiên cứu	3
7. Cấu trúc nội dung luận văn.....	4
Chương 1: MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN VỀ THANH TRA GIÁO DỤC, THANH TRA THI.....	5
1.1. Lịch sử nghiên cứu vấn đề thanh tra giáo dục, thanh tra thi trong quản lý giáo dục.....	5
1.2. Một số khái niệm công cụ.....	8
1.3. Những vấn đề cơ bản về thanh tra giáo dục	16
1.3.1. Vai trò của thanh tra giáo dục	16
1.3.2. Nội dung thanh tra giáo dục	16
1.3.2. Quy trình thực hiện 1 cuộc thanh tra.....	17
1.4. Thanh tra thi trong hoạt động giáo dục đại học.....	18
1.4.1. Vai trò, ý nghĩa, chức năng của hoạt động thanh tra thi đối với việc nâng cao chất lượng đào tạo.....	18
1.4.2. Nội dung của thanh tra thi trong giáo dục.....	19

1.4.3. Nguyên tắc chỉ đạo hoạt động và phương pháp thanh tra thi trong giáo dục	24
1.4.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến hoạt động thanh tra thi ở Đại học Thái Nguyên. 25	
1.4.5. Vai trò của lãnh đạo các trường, đơn vị, các phòng chức năng (bộ phận thanh tra khảo thí) trong hoạt động thanh tra thi	25
Kết luận chương 1	26
Chương 2: THỰC TRẠNG THANH TRA THI Ở ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN	28
2.1. Những nét khái quát về Đại học Thái nguyên	28
2.1.1. Sự ra đời và phát triển của Đại học Thái Nguyên.....	28
2.1.2. Mô hình tổ chức của Đại học Thái Nguyên.....	29
2.1.3. Qui mô đào tạo và chất lượng đội ngũ của Đại học Thái Nguyên. 30	
2.2. Thực trạng của việc tổ chức thi ở Đại học Thái Nguyên	32
2.3. Thực trạng thanh tra, thanh tra thi ở Đại học Thái Nguyên	33
2.3.1. Thực trạng về tổ chức thanh tra, thanh tra thi ở Đại học Thái Nguyên.....	33
2.3.2. Thực trạng đội ngũ cán bộ làm công tác thanh tra, thanh tra thi ...	35
2.3.3. Thực trạng thanh tra và thanh tra thi ở Đại học Thái Nguyên	37
2.4. Nhận thức của cán bộ quản lý và giảng viên về thanh tra, thanh tra thi	40
2.4.1. Thực trạng nội dung thanh tra thi ở ĐHTN đã được tiến hành.....	43
2.4.2. Thực trạng các hình thức thanh tra thi đã thực hiện ở các trường đại học thành viên, các khoa trực thuộc ĐHTN	46
2.5. Đánh giá thực trạng thanh tra thi	49
Chương 3: ĐỔI MỚI HOẠT ĐỘNG CÔNG TÁC THANH TRA THI CỦA HIỆU TRƯỞNG Ở ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN	52
3.1. Định hướng đề xuất các biện pháp	52
3.2. Những nguyên tắc đề xuất các biện pháp	52
3.2.1. Nguyên tắc tuân theo pháp luật, đảm bảo tính pháp chế	52
3.2.2. Nguyên tắc coi trọng công tác giáo dục chính trị - tư tưởng	53

3.2.3. Nguyên tắc công khai, dân chủ.....	54
3.2.4. Nguyên tắc đảm bảo tích hiệu quả, tính giáo dục.....	54
3.2.5. Nguyên tắc đảm bảo tính khách quan, kịp thời, đúng quy chế.....	55
3.2.6. Nguyên tắc đảm bảo tính đồng bộ, toàn diện.....	55
3.3. Các biện pháp chỉ đạo hoạt động thanh tra thi.....	55
3.3.1. Nâng cao nhận thức cho cán bộ quản lý, giảng viên, học viên, sinh viên và các cán bộ làm công tác thanh tra thi ở các trường, đơn vị trong Đại học Thái Nguyên.....	55
3.3.2. Tăng cường bồi dưỡng nâng cao kiến thức về trình độ chuyên môn nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ làm công tác thanh tra thi.....	58
3.3.3. Ban hành kịp thời những văn bản hướng dẫn cụ thể đối với thanh tra thanh tra thi: xây dựng thành các tiêu chí đánh giá để bình xét thi đua đối với giảng viên, xét kết quả học tập của sinh viên	62
3.3.4. Xác định những khâu đột phá trong công tác thanh tra thi để đạt hiệu quả cao nhất.....	64
3.3.5. Tăng cường thanh tra thi đối các kỳ thi hệ vừa làm vừa học.....	66
3.4. Mối quan hệ giữa các biện pháp.....	68
3.5. Khảo nghiệm về tính cần thiết và tính khả thi của các biện pháp đã đề xuất.....	69
3.5.1. Tổ chức khảo sát.....	69
3.5.2. Kết quả khảo nghiệm và ý kiến đánh giá.....	69
Kết luận chương 3.....	73
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	75
1. Kết luận.....	75
2. Khuyến nghị.....	76
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	78

CÁC CHỮ VIẾT TẮT TRONG LUẬN VĂN

Chữ viết tắt	Chữ viết đầy đủ
CP	Chính phủ
ĐHTN	Đại học Thái Nguyên
ĐT	Đào tạo
GD&ĐT	Giáo dục và đào tạo
HSSV	Học sinh sinh viên
KT&ĐBCL	Khảo thí và Đảm bảo chất lượng
NXB	Nhà xuất bản
VLVH	Vừa làm vừa học
TTGD	Thanh tra giáo dục
SL	Số lượng
%	Phần trăm

DANH MỤC BẢNG BIỂU

Bảng 2.1: Quy mô học sinh, sinh viên các trường, đơn vị thành viên.....	30
Bảng 2.2: Kết quả phát triển bậc đào tạo bậc đại học trở xuống qua các năm.....	30
Bảng 2.3: Kết quả phát triển bậc đào tạo sau đại học qua các năm.....	31
Bảng 2.4: Đội ngũ giảng viên của ĐHTN.....	31
Bảng 2.5: Kết quả đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ qua các giai đoạn	32
Bảng 2.6: Đánh giá về thực trạng cán bộ làm công tác thanh tra thi ở ĐHTN trong giai đoạn hiện nay.....	36
Bảng 2.7: Tổng hợp về kỷ luật HSSV trong ĐHTN	38
Bảng 2.8: Tổng hợp về kỷ luật HSSV trong ĐHTN	39
Bảng 2.9: Nhận thức của cán bộ quản lý và giảng viên về thanh tra, thanh tra thi	42
Bảng 2.10: Bảng đánh giá thực trạng nội dung công tác thanh tra thi ở ĐHTN.....	44
Bảng 2.11: Các hình thức thanh tra thi ở Đại học Thái Nguyên	47
Bảng 3.1: Mức độ cần thiết của các biện pháp	70
Bảng 3.2: Mức độ khả thi của các biện pháp đã đề xuất	72

NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG

1. Lý do chọn đề tài

Thanh tra là hoạt động điều tra, xem xét sự việc từ góc độ bên ngoài để làm rõ bản chất của sự việc, nhờ có hoạt động thanh tra mà hoạt động đào tạo trong các nhà trường, cơ sở giáo dục đảm bảo tính pháp chế, tính kỷ cương, kỷ luật, nhờ có hoạt động thanh tra mà đối tượng giáo dục và nhà quản lý giáo dục biết được những điểm yếu của mình để tìm cách khắc phục, phòng ngừa những sai sót. Thanh tra giáo dục là biểu hiện đặc thù của kiểm tra trong quản lý giáo dục, chức năng cơ bản của thanh tra là kiểm tra, phát hiện những sai sót để giúp đỡ nhà trường, cơ sở giáo dục khắc phục yếu kém đang tồn tại, hoàn thiện quá trình quản lý nâng cao chất lượng giáo dục.

Quản lý giáo dục mang tính đặc thù là quản lý quá trình hình thành nhân cách người học, thực chất là quản lý quá trình dạy học và quản lý quá trình giáo dục mà sản phẩm của hai quá trình này là quá trình hình thành phát triển nhân cách người học. Do vậy phải thường xuyên thanh tra, kiểm tra để hoạt động dạy học và hoạt động giáo dục thực hiện có nề nếp, kỷ cương và hiệu quả để sản phẩm giáo dục không có sản phẩm phế phẩm. Hoạt động giáo dục và đào tạo ở các trường rất đa dạng và phong phong phú, phức tạp. Để đạt được mục tiêu của quản lý nhà trường, đòi hỏi phải thường xuyên thanh tra, kiểm tra, giám sát việc thực hiện mục tiêu, nội dung, chương trình kế hoạch dạy học, giáo dục của giáo viên và người học, kiểm tra điều kiện phục vụ cho hoạt động dạy học, giáo dục, nề nếp dạy học nhằm kịp thời phát hiện và điều chỉnh để hoạt động giáo dục, đào tạo của nhà trường đi đúng hướng.

Thanh tra thi là một hoạt động kiểm tra giúp cho việc đánh giá kết quả học tập của người học được thực hiện một cách khách quan, chính xác, công bằng, tạo động lực cho hoạt động dạy học phát triển. Hoạt động thanh tra giáo dục, đặc biệt là hoạt động thanh tra thi đang được lãnh đạo các nhà trường, đơn vị trong Đại học Thái Nguyên quan tâm đặc biệt, nếu thực hiện tốt việc thanh tra thi sẽ góp phần hạn chế các tiêu cực trong thi cử, đánh giá chính xác kết quả thi của sinh viên, học viên, tạo nhiều động lực cho người học.

Hiện nay hoạt động thanh tra nói chung và hoạt động thanh tra thi nói riêng cũng đã đi vào nề nếp, tuy nhiên áp lực thi cử và tâm lý coi nhẹ công tác này vẫn còn xuất hiện ở một số trường, đơn vị; do đó để công tác thanh tra thi đi vào nề nếp, luôn được duy trì thực hiện ở các cấp độ đào tạo, các loại hình đào tạo trong các trường, đơn vị thuộc Đại học Thái Nguyên là quan trọng, cần thiết nhằm góp phần nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo nhằm đào tạo đáp ứng với nhu cầu xã hội và nhà tuyển dụng nguồn nhân lực. Vì vậy chúng tôi chọn đề tài : "***Biện pháp đổi mới hoạt động thanh tra thi của Hiệu trưởng ở Đại học Thái nguyên***".

2. Mục đích nghiên cứu

- Đề xuất một số biện pháp quản lý nhằm góp phần nâng cao hiệu quả công tác thanh tra thi ở các trường, đơn vị trong Đại học Thái Nguyên, chủ động phòng ngừa, phát hiện và kiến nghị xử lý sai phạm; Giúp các cơ quan quản lý, chỉ đạo thu thập thông tin chính xác, kịp thời để đề ra giải pháp khắc phục khó khăn, vướng mắc, ứng phó mới mọi tình huống bất thường có thể xảy ra, đảm bảo cho các kỳ thi diễn ra an toàn, nghiêm túc và đúng quy chế.

3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu

Khách thể nghiên cứu: Hoạt động thanh tra thi và công tác quản lý, thực hiện thanh tra thi tại 6 trường ĐH, 2 khoa trực thuộc và 1 trường CĐ thuộc Đại học Thái Nguyên.

Đối tượng nghiên cứu: Các biện pháp chỉ đạo đổi mới hoạt động thanh tra thi của hiệu trưởng các trường, đơn vị thuộc Đại học Thái Nguyên.

4. Nhiệm vụ nghiên cứu

- Nghiên cứu cơ sở lý luận của công tác thanh tra giáo dục, thanh tra thi
 - Khảo sát thực trạng công tác thanh tra thi ở các trường, đơn vị thuộc Đại học Thái Nguyên.

- Đề xuất một số biện pháp quản lý nhằm góp phần đổi mới hoạt động của công tác thanh tra thi ở ĐHTN.

5. Giới hạn phạm vi nghiên cứu

Trong phạm vi đề tài này tôi chỉ tập trung nghiên cứu thực trạng và đề xuất các biện pháp chỉ đạo đổi mới hoạt động thanh tra thi đối với các kỳ thi (Thi kết